

Sygn. akt: I C 1348/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Żelewska
Protokolant:	protokolant Agnieszka Bronk-Marwicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lipca 2017 r. w G.

sprawy z powództwa **B. M.**

przeciwko (...) **Bank S.A. we W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 29 marca 2015r. nr (...) wydanego przez pozwanego (...) Bank SA we W. opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w Gdyni postanowieniem z dnia 26 maja 2015r. pod sygn. akt VII Co 1651/15;

II. zasądza od pozwanego (...) Bank SA we W. na rzecz powódki B. M. kwotę 113 zł (sto trzynaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt: I C 1348/15

UZASADNIENIE

Powódka B. M. wniosła pozew przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą we W. domagając się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu wykonawczego z dnia 29 marca 2015r. nr (...) wydanego przez (...) Bank S.A. we W. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 26 maja 2015r. w sprawie o sygnaturze akt VII Co 1651/15.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem wykonawczym nie istnieje, albowiem nie doszło do ważnego zawarcia umowy kredytowej, której brak spłaty był podstawą wystawienia tytułu egzekucyjnego. Powódka wskazała, iż brała udział w prezentacji zestawów pościelowych organizowanej przez (...) sp. z o.o. sp.k. i pod presją psychiczną organizatora postanowiła nabyć zestaw pościelowy za kwotę 1.990 zł płatną w 10 ratach. Podczas prezentacji i przy odbiorze towaru nie spisano umowy, a tylko zamówienie. Po pewnym czasie powódka otrzymała z firmy (...) projekt umowy kredytowej z pozwanym z prośbą o podpisanie jednego egzemplarza i jego zwrot. Powódka w terminie kilku dni dokonała odstąpienia od umowy, wysyłając pismo z dnia 6 kwietnia 2014r., załączając umowę o kredyt z wypełnioną częścią co do odstąpienia. Jak podnosi powódka w treści formularza zamówienia nie ma nic o zaciąganiu kredytu, jest tam rubryka o sprzedaży ratalnej, ale wskazano trzy inne banki. Podczas prezentacji nie stworzono warunków do przestudiowania tego napisanego drobnym drukiem tekstu. Powódka nie mogła zapoznać się z treścią dokumentów, a poproszono o podpis jako potwierdzenie pobrania zestawu. Powódka

została podstępem wprowadzona w błąd przez organizatorów prezentacji. Była przekonana, że raty mają być płacone sprzedawcy bez odsetek i kosztów. W korespondencji z bankiem powódka informowała, że nie zawierała z pozwanym umowy kredytowej i odstąpiła od umowy. Analiza dokumentów wskazuje na to, że umowa została spreparowana. Na pierwszej stronie ktoś napisał, że powódka ma dochód w kwocie 1.800 zł netto co pozostaje w ewidentnej sprzeczności z dokumentem zamówienia, gdzie powódka podała prawdziwą kwotę 650 zł, nadto w aktach nie znajduje się oryginał umowy oraz brak daty. Na kopii nie ma parafy na każdej stronie co jest powszechną praktyką bankową. Podpis na końcu dokumentu nie pochodzi od powódki, choć nie można wykluczyć wyłudzenia podpisu przy odbieraniu towaru.

(pozew k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Zdaniem pozwanego powódka nie odstąpiła skutecznie od zawartej w dniu 11 marca 2014r. umowy, albowiem oświadczenie zostało wystosowane po 26 dniach od zawarcia umowy. Nadto pozwana wskazała, iż jest jednym z trzech podmiotów wskazanych w zamówieniu, które prowadzi sprzedaż ratalną. W dniu 4 stycznia 2013r. nastąpiło prawne połączenie (...) S.A. oraz (...) S.A., zaś w dniu 1 września 2013r. (...) Bank S.A. nabył przedsiębiorstwo oraz wierzytelności z tytułu umów kredytowych zawartych w (...) S.A. Strona pozwana wskazała również, iż udzielony kredyt nie był objęty ubezpieczeniem i powódki nie obciążały dodatkowe koszty i w przypadku terminowej płatności całkowita kwota kredytu wyniosłaby 1.990 zł. W związku z niespłaceniem kredytu bank ma prawo do naliczenia odsetek karnych, które nie zostałyby naliczone w przypadku dokonywania płatności zgodnie z umową. Pozwana nie potwierdziła twierdzeń powódki, iż została ona w sposób podstępny nakłoniona do zawarcia z bankiem umowy kredytowej na podstawie której została zobowiązana do kwoty wyższej niż 1.990 zł. Jak bowiem wynika z posiadanych przez pozwaną informacji warunki kredytu były identyczne z przedstawionymi podczas prezentacji.

(odpowiedź na pozew k. 29-31)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2014r. na zaproszenie (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. powódka B. M. uczestniczyła w prezentacji zestawów pościelowych. Z uwagi na udzielony upust w wysokości 1.000 zł powódka zdecydowała się na zakup jednego z zestawów. Na tę okoliczność sporządzono dokument w postaci potwierdzenia zamówienia nr (...), który wręczono powódce. W dokumencie tym wskazano cenę zakupu w wysokości 1.990 zł, która miała być spłacona w 10 ratach po 199 zł każda. W zamówieniu jako dochód powódki podano rentę w kwocie 650 zł. Tego samego dnia towar wydano powódce.

(dowód: zamówienie nr (...) k. 6, przesłuchanie powódki płyta CD k. 125, zeznania świadka S. M. płyta CD k. 55a)

Pod koniec marca 2014r. (...) sp. z o.o. sp.k. przysłała powódce umowę kredytową. W umowie jako pośrednik kredytowy występuje (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P..

(dowód: przesłuchanie powódki płyta CD k. 125, zeznania świadka S. M. płyta CD k. 55a)

W dniu 6 kwietnia 2014r. powódka wysłała listem poleconym (...) sp. z o.o. sp.k. oświadczenie o odstąpieniu od umowy, odsyłając jednocześnie umowę kredytową.

(dowód: oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dowodem nadania k. 7)

Pismem z dnia 11 kwietnia 2014r. Lama G. poinformowała powódkę, iż nie może przyjąć odstąpienia od umowy, gdyż powódka nie zachowała 10 -dniowego terminu.

(dowód: pismo z dnia 11 kwietnia 2014r. k. 78)

W odpowiedzi dnia 28 kwietnia 2014r. powódka skierowała do L. G. pismo, w którym poinformowała, iż zachowała termin do odstąpienia od umowy, który jej zdaniem rozpoczął bieg w dniu otrzymania umowy wraz z „kuponem

odstąpienia od umowy”. Tego samego dnia powódka poinformowała (...) Bank S.A. we W. o złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy na formularzu przesłanym jej przez firmę (...) oraz wskazała przyczyny odstąpienia.

(dowód: pismo z dnia 28 kwietnia 2014r. k. 73, 81)

W dniu 2 czerwca 2014r. powódka odesłała L. G. zestaw pościelowy. Jednak sprzedawca nie przyjął zwrotu.

(dowód: dowód nadania k. 49, przesłuchanie powódki płyta CD k. 125)

Pismem z dnia 19 czerwca 2014r. powódka zwróciła się do(...) z żądaniem przesłania pozwanemu oświadczenia o odstąpieniu od umowy, a także o odbiór pościeli. W odpowiedzi pismem z dnia 26 czerwca 2014r. (...) sp. z o.o. sp. k. poinformowała powódkę, iż podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie odstąpienia od umowy i nie wyraziła zgody na zwrot towaru.

(dowód: pisma z dnia 19 czerwca 2014r. k. 74-75, pismo z dnia 26 czerwca 2014r. k. 76)

Pismami z dnia 19 kwietnia 2014r., 2 maja 2014r., 11 czerwca 2014r., 18 czerwca 2014r., 3 lipca 2014r. pozwany (...) Bank S.A. wezwał powódkę do zapłaty zaległych rat. Nadto, pismami z dnia 6 sierpnia 2014r. i 22 września 2014r. firma windykacyjna (...) SA skierowała do powódki wezwania do zapłaty. Pismem z 28 października 2014r. pozwany bank zawiadomił powódkę o skierowaniu sprawy do windykacji terenowej. Pismami z dnia 22 grudnia 2014r., 9 stycznia 2015r., 20 stycznia 2015r. i 27 lutego 2015r. pozwany ponownie wezwał powódkę do natychmiastowej spłaty zadłużenia.

(dowód: wezwania do zapłaty k. 60-67, pismo z dnia 28 października 2014r. k. 72, wezwania do zapłaty k. 68-71, 85)

W dniach 28 kwietnia 2014r., 19 czerwca 2014r., 9 lutego 2015r. i 12 marca 2015r. powódka skierowała do pozwanego banku pisma informacyjne, w których szczegółowo wyjaśniła okoliczności sprawy wskazując, że skutecznie odstąpiła od umowy sprzedaży.

(dowód: pisma powódki k. 80-83)

W pismach z dnia 13 maja 2014r., 4 lipca 2014r. i 8 lipca 2013r. pozwany poinformował powódkę, że nie otrzymał potwierdzenia o skutecznym odstąpieniu od umowy sprzedaży i tym samym odstąpieniu od umowy kredytu konsumenckiego.

(dowód: pisma pozwanego k. 86-88)

(...) sp. z o.o. sp.k. zmieniła następnie nazwę na (...) sp. z o.o. sp.k. Aktualnie spółka jest w upadłości likwidacyjnej.

(dowód: odpis z KRS k. 175-178)

W dniu 4 stycznia 2013r. nastąpiło połączenie (...) S.A. oraz (...) S.A., zaś w dniu 1 września 2013r. (...) Bank S.A. nabył przedsiębiorstwo oraz wierzytelności z tytułu umów kredytowych zawartych w (...) S.A.

(dowód: odpis zupełny KRS k. 99-104)

W dniu 29 marca 2015r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na kwotę 2.247,23 zł z czego kwota 1.990 zł stanowiła należność główną, kwota 149,23 zł odsetki umowne i odsetki karne umowne naliczone za okres od dnia 12 kwietnia 2014r. do dnia 29 marca 2015r., zaś kwota 108 zł koszty monitów i upomnień związanych z dochodzeniem należności. Postanowieniem z dnia 26 maja 2015r. w sprawie o sygnaturze akt VII Co 1651/15 Sąd Rejonowy w Gdyni nadał przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny k. 11, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 8)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka S. M. oraz dowodu z przesłuchania powódki.

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd za w pełni wiarygodne uznał złożone przez powódkę do akt sprawy dokumenty związane z zawarciem umowy, odstąpieniem od umowy, jak też korespondencję prowadzoną przez powódkę ze sprzedawcą oraz kredytodawcą. Strona pozwana nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Wyjaśnić jedynie należy, iż początkowo powódka kwestionowała autentyczność swojego podpisu złożonego na wniosku kredytowym, jednak w toku postępowania przyznała, że wniosek ten mógł zostać jej podsunięty do podpisu w trakcie prezentacji produktów.

Sąd dał wiarę także zeznaniom powódki i świadka S. M.. W ocenie Sądu zeznania obu wymienionych osób były szczerze, spójne, nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia życiowego. Co istotne zeznania świadka i powódki w zakresie dotyczącym okoliczności zawarcia umowy, a następnie złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy w znacznej części znajdują potwierdzenie w treści dokumentów złożonych do akt sprawy, których strona pozwana nie kwestionowała.

Przechodząc do rozważań merytorycznych wskazać należy, że w niniejszej sprawie powódka domagała się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu wykonawczego z dnia 29 marca 2015r. nr (...) wydanego przez (...) Bank SA we W. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 26 maja 2015r. w sprawie o sygnaturze akt VII Co 1651/15. W tym stanie rzeczy podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w powództwie z art. 840 dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzoną w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą tu wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści) (por. postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003r. III CZP 78/03, (...) 2004, Nr 9, poz. 124).

W niniejszej sprawie powódka kwestionowała istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym podnosząc, że skutecznie odstąpiła od umowy sprzedaży ratalnej, jaką zawarła z (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. i tym samym odstąpiła od umowy kredytu konsumenckiego. Strona pozwana replikowała natomiast, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy nie zostało nigdy jej doręczone, a nadto z okoliczności sprawy wynika, że zostało złożonego już po upływie ustawowego terminu. Zważyć należy, iż zgodnie z treścią obowiązującego w dacie zawarcia umowy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Oceniając, czy powódka dochowała powyższego terminu Sąd wziął pod uwagę całokształt okoliczności związanych z zawarciem umowy. Przede wszystkim okolicznością istotną w sprawie był fakt, iż zawarcie umowy sprzedaży ratalnej oraz umowy o kredyt konsumencki przebiegało w dwóch etapach. Przede wszystkim, podczas prezentacji organizowanej przez (...) sp. z o.o. sp. k. w dniu 11 marca 2014r. powódka złożyła oświadczenie dotyczące zakupu zestawu pościelowego za cenę 1.990 zł. Zgodnie z porozumieniem stron cena miała zostać spłacona w dziesięciu ratach po 199 zł każda. Na tę okoliczność sporządzono potwierdzenie zamówienia nr (...). Był to jedyny dokument, który został powódce wręczony podczas prezentacji. W tym samym dniu zakupiony towar został powódce wydany. Natomiast umowa

na piśmie została powódce doręczona po pewnym czasie wraz z dokumentacją kredytową. Początkowo powódka kwestionowała, że podpis na dokumencie umowy kredytowej należy do niej, jednak w toku postępowania pozwana przyznała, że podczas prezentacji sprzedający przedłożył jej do podpisu kilka dokumentów, lecz nie wyjaśnił, że jednym z nich jest wniosek o udzielenie kredytu konsumenckiego i w związku z tym powódka nie była świadoma, że zawiera umowę kredytu. Kierując się zasadami doświadczenia życiowego Sąd doszedł do przekonania, że zeznania powódki w powyższym zakresie są wiarygodne. Nie ulega bowiem wątpliwości, że podczas prezentacji produktów organizowanych poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma warunków do dokładnego i szczegółowego zapoznania się z treścią dokumentów, zwł. gdy są one dość obszerne i napisane dość drobnym drukiem, jak w przypadku projektu umowy kredytowej. Nadto, faktem notoryjnym jest, że w czasie takich pokazów sprzedający często uciekają się do stosowania różnych technik mających na celu wywarcie na konsumencie presji psychicznej (żywiłowy sposób prezentacji, zapewnienia o wyjątkowości produktu i niezwyklej okazji, losowania nagród, udzielanie upustów i bonusów). W takich okolicznościach jak najbardziej poddany presji konsument może nie mieć świadomości, że przedłożone mu do podpisu dokumenty związane są nie tylko z zawarciem umowy sprzedaży towaru, lecz także z zawarciem umowy kredytu. Nadto, należy zauważyć, że przedłożony powódce dokument nosi tytuł „wniosek i umowa o kredyt na zakup towarów i usług”, co mogło sugerować, że nie jest to umowa kredytowa, lecz tylko wniosek o zawarcie takiej umowy. Zważywszy na obszerność tego dokumentu nie ma wątpliwości, że osoba nie posiadająca szczególnej wiedzy prawniczej i poddana presji ze strony sprzedającego mogła nie mieć świadomości co do treści stosunku prawnego. Zwrócić też należy uwagę, że jedynym dokumentem jaki został powódce wydany w czasie prezentacji było potwierdzenie zamówienia. Możliwość oceny zawartej umowy powstała dopiero z chwilą doręczenia przez sprzedającego dokumentacji kredytowej. Z tą datą powódka bowiem uzyskała pełną wiedzę co do treści umowy, w tym przedmiotu umowy, ceny sprzedaży, sposobu i formy zapłaty tej ceny. Z tą chwilą powódka mogła podjąć świadomą i należycie przemyślaną decyzję co do dalszych losów umowy. Z tegoż względu – w ocenie Sądu – dopiero z chwilą doręczenia dokumentów zaczął bieg terminu do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Z zeznań powódki i świadka wynika, że dokumentacja kredytowa została doręczona pod koniec marca po około trzech tygodniach. Zważywszy, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostało przez powódkę odesłane w dniu 6 kwietnia 2014r., to stwierdzić należy, że powódka skutecznie i terminowo odstąpiła od umowy. Niezależnie od powyższego należy zwrócić na jeszcze jedną okoliczność. Otóż, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny jeżeli konsument nie został poinformowany na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, bieg terminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, nie rozpoczyna się. W takim wypadku konsument może odstąpić od umowy w terminie dziesięciu dni od uzyskania informacji o prawie odstąpienia. Konsument nie może jednak z tego powodu odstąpić od umowy po upływie trzech miesięcy od jej wykonania. Zdaniem Sądu zawarta na potwierdzeniu zamówienia informacja o treści „zamawiający oświadcza, że został poinformowany o prawach wynikających z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny” nie spełnia kryteriów o jakich mowa w art. 4 ustawy. Z treści zapisu wynika, że o prawie do odstąpienia od umowy konsument został poinformowany co najwyżej ustnie, zaś ustawodawca wymaga wyraźnie formy pisemnej. Warunek ten byłby spełniony, gdyby sprzedający wprost zawarł pouczenie o prawie do odstąpienia od umowy. Bez wątpienia takie pouczenie zostało powódce doręczone dopiero wraz z dokumentacją kredytową.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że powódka nie miała obowiązku, aby osobne oświadczenia przysyłać sprzedawcy i kredytodawcy. Bezsporne, wobec przyznania przez pozwanego, było, że umowa kredytu miała charakter wiązany. Zgodnie natomiast z treścią art. 57 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim jeżeli konsument skorzystał z przyznanego mu, na podstawie odrębnych przepisów, prawa do odstąpienia od umowy na nabycie określonego towaru lub usługi, to odstąpienie konsumenta od tej umowy jest skuteczne także wobec umowy o kredyt wiązany. Zgodnie z art. 58 ww. ustawy w przypadku odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa stosuje się przepisy niniejszego rozdziału. W myśl art. 53 konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawiera elementów określonych w art. 30, konsument może odstąpić od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia dostarczenia wszystkich elementów wymienionych w art. 30. Termin do odstąpienia od umowy jest zachowany, jeżeli konsument przed jego upływem złoży pod wskazany przez

kredytodawcę lub pośrednika kredytowego adres oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Dla zachowania terminu, o którym mowa w ust. 4, jest wystarczające wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Z treści umowy kredytowej wynika, że (...) sp. z o.o. sp.k. pełnił rolę pośrednika kredytowego, stąd oświadczenie złożonego w stosunku do niego jest także skuteczne wobec kredytodawcy.

Jednocześnie należy zauważyć, że powódka odesłała towar sprzedającemu (choć ten go nie przyjął), co oznacza, że powódka należycie wykonała wszystkie spoczywające na niej obowiązki wynikające z odstąpienia od umowy. Z uwagi zatem na skuteczne odstąpienie od umowy, należało uznać, że obowiązek do zapłaty kwoty 2.247,23 zł wraz z odsetkami nie istnieje.

Mając powyższe na uwadze – na mocy art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. – Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast na podstawie art. 98 k.p.c. i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu zasądził od przegrywającego niniejszą sprawę pozwanego na rzecz powódki kwotę 113 zł, którą stanowi opłata sądowa od pozwu.